

Rest ten slotte nog de vraag, welke maatregelen zijn genomen of worden aanbevolen, om het particuliere boschbezit aan te moedigen tot bebossching van nog woest liggende gronden. Aan den gewonen grondbezitter wordt hiervoor slechts subsidie gegeven in den vorm van zaden of planten. Alleen in uitzonderingsgevallen, wanneer bebossching van bepaalde terreinen een algemeen belang is, ook in geld. Wanneer echter particulieren hun te beboschen terreinen samenvoegen, en er een coöperatieve vereeniging, een naamlooze vennootschap, of iets dergelijks van maken, kunnen zij overeenkomstig de wet van 31 Juli 1920 ook subsidie krijgen uit het „Fonds du Produit des Jeux”. Verder hebben coöperatieve vereenigingen voor bebossching van woeste gronden volgens de wet van 6 Augustus 1920 recht op voorschotten op langen termijn (tot 50 jaar) tegen een rentevoet van 3%, terwijl zij volgens de wet van 31 December 1921 ook verschillende vrijstellingen van belasting genieten.

Op 1 Januari 1927 waren aldus met subsidies van den Staat 89.315 H.A. beboscht, waarop in totaal circa 40% subsidie was verleend. Dit lijkt nog niet veel, doch hierbij dient niet vergeten, dat veel hiervan is geschied na 1920 (Fonds du Produit des Jeux). Veel is in dezen ook te danken aan de krachtige actie, juist voor de *particuliere* bebosschingen gevoerd, door lichamen als de Touring club de France, de Société des amis des arbres, de boschbouwvereenigingen e.d., die door excursies, cursussen, boomplantdagen, congressen, enz. steeds meer de aandacht van het groote publiek vestigen op het belang van het bosch.

OOGSTBERICHT VAN BOOMZADEN 1928/29

Evenals in voorgaande jaren zijn berichten verzameld over den, in het a.s. seizoen, te verwachten oogst van boomzaden.

Het hier volgende overzicht is samengesteld uit gegevens, verkregen door tusschenkomst van het Staatsboschbeheer, de Nederlandsche Heidemaatschappij en particulieren.

In het geheel werden begin September een zestigtal vragenlijsten ingevuld terugontvangen.

De oogstverwachting wordt door de medewerkers geschat en uitgedrukt in cijfers. Daarbij beteekent het cijfer **100** een zeer goede oogst, **50** een goede oogst, **25** een matige oogst en **10** een misoogst.

De gegevens zijn bewerkt naar dezelfde indeeling als in 1927. Alleen is de groep „Veluwezoom” weggelaten, in verband met het te geringe aantal berichtgevers, en deze groep gevoegd bij „Veluwe en Utrecht”.

OOGSTVERWACHTING

BOOMSOORT	Streekgemiddelde					Totaal gemiddelde
	Noord-Brabant en Limburg	Veltwe en Utrecht	Achterhoek en Zuid-Overijssel	Rest Overijssel, Drenthe en Friesland	Duinstreek	
Groveden 1928/29	46	49	40	30	37	40
Idem 1929/30	39	29	25	22	38	31
Spar	17	11	24	11	—	16
Bergden 1928/29	0	—	—	—	39	—
Idem 1929/30	—	—	—	—	—	—
Zeeden 1829/29	54	37	—	—	37	43
Idem 1929/30	50	—	—	—	—	—
Groene Douglas	0	9	18	—	—	9
Zomereik	29	41	45	27	17	32
Wintereik	0	40	45	8	—	27
Amerikaansche eik	18	8	14	25	—	16
Beuk	8	19	21	23	17	17
Ruige berk	50	49	25	30	42	39
Zachte berk	55	50	25	35	37	36
Zwarte els	47	—	31	—	33	37
Grijze els	42	—	—	44	24	37

Hierachter vindt men eene nadere toelichting der oogstverwachting.

1. *Groveden*. (*Pinus silvestris*). De kegelvoorraad voor het a.s. seizoen is vrij goed. In vergelijking met de voorloopige opgaaf in 1927 is de kegelvoorraad meegevallen in het zuiden en midden van het land, doch iets tegengevallen in het noorden en in de duinstreek. Gemiddeld is in de belangrijkste plukgebieden een goede oogst te verwachten.

Uit de duinstreek wordt bericht, dat daar *Pinus nigra austriaca* en *corsicana* vrij veel kegels dragen.

De opgaaf voor 1-jarige grovedennenkegels is daarentegen vrij ongunstig, uitgezonderd voor Noordbrabant en Limburg en de duinstreek.

2. *Spar*. (*Picea excelsa*). Het aantal berichten over deze houtsoort is wederom gering, als gevolg van het geringe voorkomen in grooter aantallen. Over het algemeen wordt een zeer matige oogst aangekondigd.

3. *Bergden*. (*Pinus montana*). Berichten over deze houtsoort bepalen zich in hoofdzaak tot de duinstreek. Uit andere deelen van het land ontbreken opgaven of is het aantal te klein om er gebruik van te kunnen maken.

Voor de duinstreek wordt een vrij goede oogst verwacht. Evenals bij groveden is de oogst dus meegevallen.

4. *Zeeden*. (*Pinus maritima*). Evenals vorige jaren belooft deze boomsoort weer een vrij goede oogst.

Zeer weinig berichten werden ontvangen betreffende 1-jarige kegels bij deze boomsoort.

5. *Groene Douglas*. (*Pseudotsuga taxifolia*). Deze boomsoort draagt wederom zeer weinig kegels. Plaatselijk hopen belanghebbenden eenig zaad te kunnen oogsten. In hoofdzaak zal het benodigde zaad moeten worden geïmporteerd.

Gelukkig zijn de oogstberichten uit Amerika niet ongunstig.

6. *Zomereik*. (*Quercus pedunculata*). In aanmerking genomen, dat de eiken op vele plaatsen dit voorjaar geleden hebben van nachtvorsten, is het oogstbericht vrij gunstig. Op de Veluwe en in den Achterhoek wordt een goede oogst verwacht. Daarentegen is de verwachting voor het zuiden en en noorden des lands matig.

7. *Wintereik*. (*Quercus sessiliflora*). Het aantal oogstberichten voor deze boomsoort is stijgende, en wat belangrijker is, in het centrum des lands is voor deze boomsoort een goede oogst te verwachten. Jammer, dat het aantal boomen nog steeds zoo beperkt is.

8. *Amerikaansche eik*. (*Quercus rubra*). Deze boomsoort levert dit jaar weinig zaad. Vooral uit het centrum des lands luiden de berichten zeer ongunstig.

9. *Beuk*. (*Fagus silvatica*) Dit jaar zal er wederom eenig zaad van deze boomsoort beschikbaar zijn. In het zuiden wordt een misoogst verwacht, daarentegen in het centrum en oosten des lands op een matige oogst gerekend.

10. *Ruige Berk*. (*Betula verrucosa*). In het centrum en het zuiden des lands wordt een goede oogst verwacht; overigens wijzen de berichten op een matige oogst.

11. *Zachte Berk*. (*Betula pubescens*). Evenals andere jaren loopen de berichten, wat den zaadoogst betreft, weinig uiteen met die voor ruige berk.

12. *Zwarte els*. (*Alnus glutinosa*). Dit jaar is het aantal berichten voor deze boomsoort kleiner dan in andere jaren. Mogelijk staat dit in verband met den misoogst op sommige plaatsen.

In het zuiden des lands wordt een goede oogst verwacht, doch overigens loopen de berichten uiteen, en is gemiddeld een vrij goede oogst in uitzicht gesteld.

13. *Grijze els*. (*Alnus incana*). Het aantal waarnemingen is wederom toegenomen. In het zuiden en noorden des lands, waar deze boomsoort voornamelijk voorkomt, is de verwachting gunstig.

Als we nu het geheel overzien, valt het volgende op te merken.

De oogstverwachting is in het algemeen gunstiger dan het vorig jaar. In het algemeen worden de hoogste cijfers gemeld uit het midden en oosten des lands, doch ook het zuiden belooft voor zaden van belangrijke boomsoorten een goede oogst.

De nachtvorsten blijken dus minder schade te hebben gedaan dan eerst werd verwacht.

De Directeur van het Rijksboschbouwproefstation

Wageningen, Sept. '28.

E. Hesselink.